

Sygn. akt I Ca 222/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu – Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie: SO Elżbieta Zalewska - Statuch

SO Iwona Podwójniak

Protokolant: sekr. sąd. Jolanta Grelińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 sierpnia 2014 roku sprawy

z wniosku R. D.

z udziałem I. D., R. Z., E. K.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 4 kwietnia 2014 roku, sygn. akt I Ns 701/13

postanawia:

1. oddalić apelację;
2. nie obciążać wnioskodawcy kosztami postępowania apelacyjnego poniesionymi przez uczestniczki postępowania.

Sygn. akt I Ca 222/14

UZASADNIENIE

R. D. we wniosku skierowanym do Sądu Rejonowego w Wieluniu domagał się przeprowadzenia podziału majątku wspólnego A. i T. D. (1) w związku

z ustaniem związku małżeńskiego wskutek rozvodu z 24 marca 1988 roku oraz przeprowadzenia działu spadku po T. D. (1), zmarłym dnia 9 lutego 1997 roku, ostatnio zamieszkałym w (...). Wnosił o ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi (stan na 1988 rok): dom mieszkalny oraz zabudowania znajdujące się w miejscowości T. o wartości 40 tysięcy zł, udziały w lokalu, znajdującym się we W. przy ulicy (...), a nabyte przez A. D. (1) ze środków, pochodzących z majątku wspólnego A. i T. D. (1) z 1978 roku, kaucja mieszkaniowa w wysokości 4 864 zł wpłacona w 1978 roku, kwota 6 440 zł tytułem dodatkowej powierzchni wpłacona w 1978 roku, opłata za użytkowanie wieczyste działki w 1988 roku na 99 lata do dnia 22 grudnia 2081 roku, skuter (...) o wartości 600 zł, znajdujący się w (...), meble i urządzenie o wartości 2 000 zł, znajdujące się

w T. i we W.. Wnioskodawca wniósł o „przeprowadzenie z urzędu postępowania odnośnie wielkości udziałów T. D. (1)” w lokalu przy ulicy (...) we W., jak również zasądzenie od uczestników postępowania zwrotu kosztów postępowania na rzecz wnioskodawcy.

Uczestniczki postępowania E. K., I. D. i R. Z. wniosły

o umorzenie postępowania, względnie oddalenie wniosku z uwagi na brak substratu majątku, jaki miałby podlegać podziałowi, jak również o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczek zwrotu kosztów postępowania.

Postanowieniem z 4 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Wieluniu oddalił wniosek R. D. i obciążył wymienionego obowiązkiem zwrotu na rzecz uczestniczek postępowania I. D. i E. K. poniesionych przez nie kosztów postępowania, pozostawiając szczegółowe wyliczenie tych kosztów referendarzowi sądowemu.

Powyższe orzeczenie zapadło na podstawie następujących ustaleń faktycznych.

A. i T. D. (1) zawarli związek małżeński dnia 27 września 1946 roku.

W trakcie trwania małżeństwa A. i T. D. (1) nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. Małżeństwo A. i T. D. (1) zostało rozwiązane przez rozwód, wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 24 marca 1988 roku.

T. D. (1) ostatnio zamieszkały w (...), zmarł dnia 9 lutego 1997 roku. Spadek po nim nabyli synowie R. D. i H. D. po 1/2 części. H. D. zmarł dnia 7 marca 2006 roku. Spadek po nim nabyli żona I. D. i córka R. Z. po 1/2 części całości spadku. A. D. (1) zmarła 22 stycznia 2012 roku. Spadek po niej nabyli syn R. D. i wnuczka R. Z. po 1/2 części całości spadku.

A. D. (1) nabyła w drodze dziedziczenia po ojcu S. B. oraz darowizny z dnia 8 listopada 1962 roku udział w wysokości 9/16 części w prawie własności nieruchomości, położonej w M. i T., stanowiącej łąkę o powierzchni 24 ary 74 m² oraz o powierzchni 19 ary 50 m². Prawo własności zostało ujawnione w księdze wieczystej wpisem z dnia 11 marca 1963 roku. Udział swój A. D. (1) przekazała za spłatą na rzecz siostry J., a uzyskane pieniądze odłożyła z przeznaczeniem na nabycie mieszkania. Wartość nieruchomości została ustalona na kwotę 7521,00 zł dnia 6 marca 1963 roku.

T. D. (1) po śmierci ojca A. D. (2) w grudniu 1971 roku zaczął uprawiać grunty położone we wsi T. o powierzchni 2,03 ha. Wobec niespełnienia przesłanek przewidzianych w ustawie o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych T. D. (1) nie otrzymał aktu własności ziemi na powyższe gospodarstwo rolne.

Postanowieniem z dnia 18 czerwca 1977 roku Sąd Rejonowy w Kępnie w sprawie sygn. akt I Ns 172/177 stwierdził, że spadek po A. D. (2) nabyli synowie T., B., E. i C. po 1/4 części, zaś wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne w całości nabył syn E..

Małżonkowie A. D. (1) i T. D. (1) ostatnio zajmowali wspólnie lokal przy ul. (...) we W.. W 1972 roku T. D. (1) opuścił żonę i przeniósł się na stałe do wsi T.. Po jego wyprowadzce ustały więzi gospodarcze łączące małżonków.

T. D. (1) pracował w Przedsiębiorstwie (...) od 14 maja 1951 roku do 30 czerwca 1954 roku. Z pracy nie wywiązywał się należycie, był wielokrotnie karany.

Następnie T. D. (1) pracował kolejno w (...) od 19 lipca 1954 roku do 31 lipca 1964 roku, we (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1 lipca 1964 roku do 31 lipca 1970 roku, w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) we W. od 21 października 1970 roku do 1 września 1972 roku, w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w K. od 1 października 1972 roku oraz w Zakładzie (...) w S. od 15 stycznia 1980 roku do 1987 roku.

A. D. (1) początkowo zajmowała się domem oraz wychowaniem dzieci.

Od dnia 20 stycznia 1969 roku pracowała w Spółdzielni Pracy (...) we W. – do 1980 roku.

Dnia 2 września 1980 roku A. D. (1) przyznano rentę inwalidzką. Renta inwalidzka łącznie z dodatkami wyniosła 2 822,00 zł.

Małżonkowie w trakcie trwania związku małżeńskiego nabyli skuter (...) oraz w latach 70.- 80. meble i urządzenia, stanowiące wyposażenia nieruchomości w T. i we W..

Po opuszczeniu przez męża, A. D. (1) zamieniła zajmowane mieszkanie przy ul. (...) na dwa mieszkania mniejsze, z których jedno zostało przeznaczone dla R. D., drugie – przy ul. (...) - jako najemczynie zajęła samodzielnie.

Wobec tego, że w wyniku zamiany uzyskała 6,44 m² powierzchni mieszkalnej, decyzją z dnia 20 czerwca 1978 roku obciążono A. D. (1) opłatą za uzyskany metraż w wysokości 6 440 zł. Przy zamianie mieszkania finansowo pomagał jej syn H. D..

W trakcie trwania związku małżeńskiego w dniu 29 sierpnia 1980 roku T. D. (1) i A. D. (1) nabyli do majątku wspólnego dom mieszkalny i zabudowania, znajdujące się w (...).

R. D. w latach 1974-1980 przebywał w zakładzie karnym. Po opuszczeniu zakładu karnego zamieszkał w T. wraz z ojcem, któremu pomagał z uwagi na jego trudne warunki bytowe. A. D. (1) jako dotychczasowa najemczynie dnia 22 grudnia 1982 roku aktem notarialnym nr (...) nabyła ze środków pochodzących z darowizny od siostry, z darowizny od syna H. D. i ze spłaty majątku w postaci udziału w prawie własności nieruchomości w M. i T. lokal znajdujący się we W. przy ulicy (...) jako przedmiot odrębnej własności wraz z udziałem wynoszącym 4,5 % we wspólnych częściach domu wielomieszkaniowego oraz udział w prawie użytkowania wieczystego gruntu w wysokości 4,5 % na lat 99 do dnia 22 grudnia 2081 roku.

W paragrafie 3 aktu notarialnego A. D. (1) oświadczyła, że nabycia prawa dokonuje z majątku odrębnego. W paragrafie 7 aktu wskazano, że opłata za cały okres użytkowania wieczystego została zapłacona przed podpisaniem umowy i wyniosła 1 645 zł. W § 8 aktu wskazano, że cena sprzedaży za przedmiotowy lokal oraz udział we wspólnych częściach budynku wynosi 156 195,00 zł. Nabywca zobowiązany jest wpłacić 30 % wartości mieszkania przed zawarciem umowy, to jest 46 858,00, przy czym od tej kwoty odlicza się kwotę 4 864 zł wpłaconą tytułem kaucji mieszkaniowej oraz kwotę 6 440 zł za uzyskanie dodatkowej powierzchni.

Reszta ceny w kwocie 109 337,00 zł została rozłożona na raty miesięczne po 364 zł, przez okres 25 lat, przy czym pierwsza rata wynosi 501 zł.

W czasie trwania związku małżeńskiego A. D. (1) z majątku odrębnego, pochodzącego ze środków przekazywanych przez syna H. i siostrę wpłaciła łącznie kwotę 21 220 zł.

W 1989-1990 A. D. (1) spłaciła wcześniej pozostałe raty oraz uzyskała z powodu wcześniejszej spłaty ulgę w wysokości 20% od kwoty 109 337 zł, wynoszącą 21 867 zł.

Pismem z dnia 24 listopada 1987 roku A. D. (1) wniosła o rozwiązanie małżeństwa zawartego w dniu 27 września 1946 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w P. przez rozwód z wyłącznej winy T. D. (1).

W uzasadnieniu wskazała, że ze związku stron urodziło się dwoje dzieci: syn H. – obecnie lat 40 i syn R. - obecnie lat 36. Obaj synowie są całkowicie samodzielni i niezależni. Pożycie stron układało się względnie dobrze do 1970 roku. Przez dwa lata odbywały się scysje i awantury stron z powodu propozycji odejścia na wieś T. D. (1), który motywował swój wyjazd złym powietrzem w mieście. W 1972 roku pozwany porzucił powódkę i wyjechał na wieś, gdzie przebywa do chwili obecnej. Po 1978 roku odwiedzał powódkę bardzo rzadko. Za zgodą pozwanego powódka zmieniła mieszkanie w 1978 roku. Od tej pory strony nie utrzymują ze sobą żadnych kontaktów i stały się dla siebie ludźmi zupełnie obcymi, niemającymi już od 1972 roku żadnych więzi majątkowych, a od 1978 roku żadnych więzi psychicznych. A. D. (1) wskazała, że jest rencistką, inwalidką II grupy, ciężko poszkodowaną na zdrowiu. Jedynym źródłem jej utrzymania jest renta wynosząca 13 080 zł miesięcznie. Wskazała, że jej sytuacja jest bardzo ciężka i nie jest ona w stanie bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania sprostać opłatom sądowym, czym motywowała wniosek o zwolnienie jej od tych kosztów.

Na rozprawie w dniu 23 lutego 1988 roku A. D. (1) oświadczyła: „nie żyjemy już 5 lat, mieszkamy osobno, po śmierci ojca wyprowadził się i zamieszkał u rodziny w (...), nie pojechałam z mężem, bo tu miałam dom”.

T. D. (1) w trakcie rozprawy oświadczył: „jakby przyjechała do mnie, to byśmy mogli żyć, dobrze, zgadzam się na rozwód, ale z winy żony, bo ja przyjeżdżałem tutaj do niej, ale wciąż nie wpuszczała mnie”.

Na rozprawie w dniu 24 marca 1988 roku A. D. (1) zeznała w trybie art. 304 k.p.c.: „Związek zawarliśmy w 1946 roku. Mamy dwoje pełnoletnich dzieci. Umów majątkowych małżeńskich nie zawieraliśmy. Początkowo dobrze żyliśmy, ale potem mąż chciał przenieść się na wieś, gdzie był tylko stary dom i małe pole. Ja nie chciałam, bo tu miałam pracę. Mąż wyjechał w 1970 roku. Mąż czasem przyjeżdżał, ale na krótko i materialnie nic mi nie pomagał. Potem zamieniłam mieszkanie na dwa mniejsze, jedno dla syna. I od tej pory, tzn. od 1978 roku nie żyjemy ze sobą i mąż nie przyjeżdża. T. D. (1) w trybie art. 304 k.p.c. zeznał: „Początkowo żyliśmy dobrze. Potem pojechałem na wieś, bo ojciec był chory. Żona nie chciała ze mną jechać ze względu na dzieci. Wyjechałem w 1972 roku początkowo odwiedzałem żonę, potem już nie. Od 10 lat nie żyjemy ze sobą.”

Po wznowieniu z urzędu postępowania decyzją z dnia 29 czerwca 1993 roku przyznano nieodpłatnie na własność T. D. (1) i A. D. (1) na prawach wspólności ustawowej działkę siedliskową o powierzchni 0,09 ha, położoną we wsi T. oznaczoną numerem 72.

Skuter O. został skradziony z nieruchomości w T.. W dniu 24 marca 1997 roku R. D. złożył zawiadomienie w komisariacie policji w S. o włamaniu do posesji położonej w (...) i kradzieży skutera marki Osa rok produkcji 1964 roku oraz roweru marki R.. Wartość skradzionych przedmiotów określił na 800 zł. Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 1997 roku umorzono postępowanie w sprawie kradzieży z włamaniem wobec niewykrycia sprawców przestępstwa.

Ugodą zawartą w formie zwykłej pisemnej z dnia 1 czerwca 1998 roku A. D. (1) i H. D. dokonali przeniesienia „swych części udziałów względnie praw” R. D., aby został samoistnym posiadaczem (właścicielem)” budynku posadowionego na nieruchomości w miejscowości T., nabytego z majątku dorobkowego przez T. D. (1).

Umową darowizny z dnia 29 maja 2002 roku, sporządzoną w formie aktu notarialnego repertorium A numer (...) przed notariuszem J. J. (2) A. D. (1) przeniosła na rzecz syna H. D. i synowej I. D. do ich majątku wspólnego prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...), położonego na pierwszym piętrze budynku wielomieszkaniowego nr (...) przy ulicy (...) we W. i prawa z nim związane, zastrzegając dożywotnio i nieodpłatnie służebność osobistą korzystania z tego mieszkania wspólnie z obdarowanymi, a I. i H. małżonkowie D. oświadczyli, że darowiznę tę przyjmują.

A. D. (1) oświadczyła, że zwalnia obdarowanych od obowiązku zaliczenia na schedę spadkową przedmiotu tej umowy. Wartość przedmiotu umowy objętej tym aktem strony określiły na kwotę 70 000 zł i zapewniły że jest to pierwsza darowizna ze strony darczyńcy na rzecz obdarowanych. H. D. oświadczył, że w nabytym lokalu mieszkalnym mieszka i mieszkać będzie przez okres co najmniej pięciu lat od daty nabycia, a I. D. oświadczyła, że będzie mieszkać w nabytym lokalu co najmniej przez pięć lat od daty nabycia i że odpowiadają pozostałym warunkom przewidzianym w art. 16 ustawy z dnia 28 lipca 1983 roku o podatku od spadków i darowizn.

Umową darowizny z dnia 7 listopada 2012 roku zawartą w formie aktu notarialnego rep. A (...) przed notariuszem B. R. I. D. darowała na rzecz E. K. przysługujący jej udział w wysokości $\frac{3}{4}$ w prawie własności lokali mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) we W. wraz z związanym z tym prawem własności udziałem (...) w częściach wspólnych budynku i w prawie użytkownika wieczystego gruntu pod budynkiem.

Na rozprawie w dniu 12 lutego 2013 roku w sprawie sygnatura akt XIV Ns 1071/12 Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z wniosku R. Z. przy udziale I. D. o dział spadku doszło do zawarcia ugody, na mocy której R. Z. i E. K. dokonały działu spadku po H. D. i zniesienia współwłasności nieruchomości w postaci prawa własności lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), dla którego to lokalu w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Krzyków prowadzona jest księga wieczysta (...), z własnością którego łączy się udział w wysokości (...) w częściach wspólnych budynku i w prawie użytkownika gruntu, dla których prowadzona jest księga wieczysta nr (...),

w ten sposób, że prawo to otrzymała w całości E. K. ze splatą na rzecz R. Z. w kwocie 40 000 zł. Na podstawie powyższej ugody sądowej E. K. została ujawniona jako właścicielka lokalu, położonego we W. przy ul. (...).

Nieruchomość położona w T., dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...), została wywłaszczona za odszkodowaniem. Decyzją z dnia 21 marca 2013 roku **Wojewoda (...)** ustalił na rzecz R. D., I. D. oraz R. Z. odszkodowanie z tytułu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości przeznaczonej na cele inwestycji drogowej dla (...) drogi (...) S.K.- S.- A1 ((...)), odcinek S.- K.- W.- W." na terenie województwa (...) i (...), oznaczonej geodezyjnie jako: działki nr (...) o pow. 0.0677 ha, nr (...) pow. 0.0331 ha, arkusz mapy 1. obręb T., gmina S., zapisanej w księdze wieczystej nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Wieluniu jako współwłasność ułamkowa A. D. (1) w 1/2 części, R. D. w 1/4 części oraz H. D. w 1/4 części, w kwocie łącznie wynoszącej 82 138,00 zł, w tym kwotę 46 069,00 zł na rzecz R. D., kwotę 27 051,75 zł na rzecz R. Z. i kwotę 9 017,25 zł na rzecz I. D.. Wobec ustalenia, że R. D. zajmuje budynek mieszkalny, posadowiony na nieruchomości, należne odszkodowanie dla R. D. zwiększono o kwotę 10 000 zł.

(...) stanowiące wyposażenie nieruchomości w T. uległy zniszczeniu z uwagi na zalanie wyposażenia nieruchomości w T. w trakcie opadów deszczu. (...) zostały wyrzucone przez R. D..

W dniu 17 lipca 2013 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Fabrycznej T. W. dokonał spisu inwentarza pozostałego po zmarłej A. D. (1) w obecności R. Z. i R. D..

Masę spadkową komornik ustalił na podstawie wyjaśnień złożonych w czasie czynności przez osoby uczestniczące w spisie. Komornik ustalił, że w skład spadku po zmarłej wchodzi udział w wysokości 1/2 w nieruchomości gruntowej położonej w (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o powierzchni 0.09 ha. Całościową wartość przedmiotowej nieruchomości według stanu na dzień 16 grudnia 2011 roku ustalił komornik na kwotę 72 138,00 zł. Komornik ustalił, że w skład spadku po zmarłej wchodzi następujące ruchomości:

K. z nadstawką oszkloną - wartość: 0,00 zł

Szafa 3 - drzwiowa - wartość: 0,00 zł

(...) tapicerowana kolor czerwony - wartość: 0,00 zł

Stół drewniany kwadratowy - wartość: 0,00 zł

Krzesło tapicerowane na drewnianej podstawie - wartość: 0,00 zł

Wersalka tapicerowana kolor brązowy - wartość: 0,00 zł

Szafka z drzwiczkami i szufladą - wartość: 0,00 zł

Telewizor N. (...) - wartość: 0,00 zł

Kwietnik drewniany 1 półki - wartość: 0,00 zł

Telewizor C. - wartość: 0,00 zł

Obraz malowany na płótnie w ramie kol. złotego „Dom nad stawem” autor H. O. – wartość 0,00 zł;

(...) kuchenne składające się z 3 szafek stojących i 3 wiszących kolor jasny brąz -

Lodówka P. Polar - wartość: 0,00 zł

Stół drewniany klejony - wartość: 0,00 zł

Krzesło drewniane - wartość: 0.00 zł

Taboret 2 szt. - wartość: 0,00 zł

Radiomagnetofon - wartość: 0,00 zł

Pralka wirnikowa (...) wartość: 0.00 zł

Płaszcz damski " futro " brak producenta i innych oznaczeń - wartość: 0,00 zł

Wartość rynkowa lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość nr 5 położonego w bloku numer 3 ul. (...) we W. oszacowano według stanu na kwiecień 1988 roku na kwotę **183 500 zł, zaś** według stanu na 9 lutego 1997 roku na kwotę **165 100zł**. Powyższe wartości uwzględniają wartość udziału w prawie użytkowania wieczystego gruntu o wartości 5 600 zł.

E. K. przeprowadziła remont w lokalu przy ul. (...) we W..

Z uwagi na stan wyposażenia, które uległo całkowitemu zużyciu i zniszczeniu, meble i sprzęty zostały zełomowane.

Ustalen stan faktycznego Sąd pierwszej instancji dokonał na podstawie dowodów z protokołów rozpraw, przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu w sprawie sygn. akt RIII C 2497/87 oraz na podstawie złożonych przez zainteresowanych dowodów z dokumentów. Sąd przy tym z ostrożnością podszedł do zeznań wnioskodawcy, uznając, że są one przejawem jego dążenia do uzyskania przysporzenia majątkowego na swoją rzecz. Wskazał, iż nie znalazły jakiegokolwiek poparcia zapewnienia wnioskodawcy o głębokiej więzi finansowej łączącej A. D. (1) i T. D. (1) nawet po rozwodzie. Wskazują na to nie tylko zeznania I. D., która jako synowa A. D. (1), wspólnie z nią mieszkająca, posiadała wiedzę o historii rodzinnej małżonków D., ale same wyjaśnienia i zeznania składane przez A. D. (1) i T. D. (1) w toku postępowania w sprawie o rozwód. Zdaniem Sądu Rejonowego wątpliwe były też zeznania R. D. w części, w jakiej opisywał, że także w okresie, gdy małżonkowie żyli w separacji faktycznej, w istocie łączyły ich głębokie relacje majątkowe i uczuciowe. W tym zakresie Sąd odwołał się do treści zeznań składanych przez małżonków w toku postępowania rozwodowego oraz przyczyn rozwodu, podnoszonych przez A. D. (1). Sąd pierwszej instancji wskazał nadto, że możliwość sfinansowania zakupu mieszkania przy ul. (...) z majątku wspólnego poddaje w wątpliwość także treść pisma R. D., który zwracając się do Sądu Rejonowego w Kępnie w dniu 8 grudnia 1997 roku opisał ciężkie warunki finansowe i życiowe T. D. (1) od 1980 roku. Wnioskodawca nie był przy tym w sposób przekonujący wyjaśnić rozbieżności między obecnymi twierdzeniami a treścią uprzednio przedstawianą.

W tych okolicznościach biorąc pod uwagę opisywane przez R. D. tragiczne warunki bytowe ojca zamieszkałego w T. oraz wielokrotnie powoływane niskie dochody matki, Sąd za całkowicie niewiarygodne uznał zapewnienia wnioskodawcy, że nieruchomość przy tak trudnej sytuacji majątkowej małżonkowie byli w stanie nabyć ze środków pochodzących z majątku wspólnego. W tym względzie wiarą obdarzył zeznania uczestniczek postępowania, wskazujących na źródła finansowania tego nabycia z darowizny otrzymanej od siostry z Niemiec, pomocy syna H. oraz środków ze spłaty uzyskanej za udział w nieruchomościach w M. i T.. Sąd wskazał przy tym, że w sprawie nie było żadnego dowodu, wykazującego prawdziwość twierdzenia R. D., że to jego ojciec dokonał wpłaty opłaty dodatkowej za tzw. nadmetraż za pieniądze pochodzące z gospodarstwa rolnego oraz dokonał uiszczenia kaucji mieszkaniowej. Wpłaty te obciążały A. D. (1) w 1978 roku, a zatem w okresie, w którym – jak wskazywała w trakcie sprawy o rozwód – T. D. (1) nie przekazywał na jej rzecz żadnych kwot. Zarówno kaucja mieszkaniowa jak i opłata za nadmetraż musiały zatem zostać pokryte z pomocy udzielonej A. D. (1) przez syna i siostrę, gdyż jej własne dochody – na co wielokrotnie wskazywał wnioskodawca – nie pozwalały na utrzymanie.

Nie budziły też wątpliwości Sądu zeznania uczestniczek w zakresie, w jakim odnosiły się do kwestii dotyczącej zniszczenia pozostałego w mieszkaniu na ul. (...) wyposażenia. Uczestniczki wskazywały, że z uwagi na swój stan i wiek meble i sprzęty nadawały się jedynie do zutylizowania, co współgra z zapisami w spisie inwentarza, w którym komornik ustalił wartość tego majątku ruchomego na kwotę 0,00 zł. Podobnie jak na to wskazywał R. D., że zniszczeniu uległy meble z T., tak i meble z ul. (...) uległy naturalnemu zużyciu i w tym zakresie zeznania zainteresowanych nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy oparł swe ustalenia także na sporządzonej w sprawie opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości.

Sąd oddalił wnioski dowodowe wnioskodawcy dotyczące kwestii związanych z uzyskaniem przez I. D. prawa do lokalu mieszkalnego jako pozostające poza zakresem zainteresowania niniejszego postępowania. Nie uwzględnił również Sąd żądania udzielenia wnioskodawcy przez uczestniczki oryginałów dokumentów dotyczących działu spadku po H. D., które R. D. uzasadniał obawą prawidłowego ustalenia przymiotu E. K. jako zainteresowanej w tym postępowaniu. Wprawdzie protokół rozprawy, w trakcie której zawarto ugodę w sprawie o dział spadku po H. D. i zniesienie współwłasności, został złożony jedynie w kopii niepoświadczonej za zgodność z oryginałem, fakt ten uczestniczki potwierdziły jednak w swych zeznaniach, a nadto stanowił on podstawę ujawnienia prawa własności E. K. w księdze wieczystej, prowadzonej dla przedmiotowego lokalu.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy stwierdził, że wniosek podlegał oddaleniu wobec stwierdzenia, że na dzień orzekania nie istnieją żadne przedmioty majątkowe, objęte wspólnością majątkową małżeńską A. D. (1) i T. D. (1) oraz wspólnością majątku spadkowego po T. D. (1).

Sąd pierwszej instancji wskazał, że do oceny kwestii związanych ze składem majątku wspólnego A. i T. D. (1) zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego brzmiącym w trakcie trwania małżeńskiego ustroju wspólności majątkowej między A. D. (1) i R. D., gdzie zgodnie z art. 31 k.r.o., z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek (wspólność ustawowa). W myśl zaś art. 33 k.r.o. odrębny majątek każdego z małżonków stanowią:

- 1) przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej;
- 2) przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił;
- 3) przedmioty majątkowe nabyte ze środków uzyskanych w zamian za przedmioty wymienione w dwóch punktach poprzedzających;
- 4) przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków.

Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku odrębnego każdego z małżonków. Wspólność ustawowa ustaje z chwilą ustania małżeństwa i od tej chwili traktuje się przedmioty przez nią objęte jako objęte współwłasnością w częściach ułamkowych.

Sąd ustalił skład i wartość majątku wspólnego stron w oparciu o art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. uwzględniając, że działowi podlegają jedynie przedmioty istniejące w chwili dokonywania podziału. W związku z tym brak było podstaw do uwzględnienia żądania dokonania podziału majątku z uwzględnieniem zniszczonego w toku używania mebli, gdyż w dacie podziału – jak wynika z dokonanych ustaleń – już one fizycznie nie istnieją. Nie mogła także podlegać uwzględnieniu w podziale majątku wspólnego nieruchomość położona w T., skoro w dacie orzekania nie była ona objęta wspólnością majątku, a stanowiła własność Skarbu Państwa wobec przejścia prawa własności z mocy samego prawa z uwagi na realizację inwestycji celu publicznego. Skuter O. został skradziony przed zainicjowaniem tego postępowania, co przyznał sam wnioskodawca.

Nie można zatem uznać, że skuter O. w chwili dokonywania podziału znajduje się w posiadaniu następców prawnych zmarłych małżonków, co czyni żądanie bezpodstawnym także w tym zakresie. Nie mógł zostać także uwzględniony wniosek zgłoszony przez wnioskodawcę rozliczenia jako składnika majątku wspólnego prawa najmu lokalu komunalnego (k. 315), gdyż w dacie ustania wspólności majątkowej małżeńskiej takie prawo nie stanowiło składnika majątku wspólnego małżonków D..

W ocenie Sądu Rejonowego podziałem majątku wspólnego i działem spadku po T. D. (1) nie mógł wreszcie zostać także objęty udział w prawie własności lokalu, położonego przy ul. (...) we W., gdyż prawo to nie stanowiło składnika majątku wspólnego małżonków D.. Ustalony w sprawie stan faktyczny wskazuje, że lokal ten został nabyty ze środków pochodzących z majątku odrębnego A. D. (1) i wszedł do jej majątku odrębnego na zasadzie art. 33 pkt 3 k.r.o. w brzmieniu obowiązującym w dacie nabycia tego prawa. Wnioskodawca nie udowodnił bowiem, iż zawarte w akcie notarialnym z dnia 22 grudnia 1982 roku oświadczenia A. D. (1), że nabycia powyższego lokalu dokonuje z majątku osobistego nie polegało na prawdzie, a niewątpliwie to na nim spoczywał ciężar takiego dowodu jako wywodzącego z tego korzystne dla siebie skutki prawne. Zdaniem Sądu pierwszej instancji wersja przytaczana przez wnioskodawcę jest wynikiem jego własnych domysłów na temat źródeł pochodzenia środków na zakup lokalu i opiera się na rozumowaniu, że skoro między małżonkami nie doszło do zawarcia umowy ustanawiającej rozdzielność majątkową, to wszystkie przedmioty nabyte w trakcie trwania małżeństwa automatycznie weszły do wspólności majątkowej małżeńskiej. Takie stanowisko jest jednakże nieuprawnione z uwagi na działającą zasadę surogacji, przewidzianą w powołanym art. 33 pkt 3 k.r.o. w brzmieniu obowiązującym w dacie nabycia nieruchomości lokalowej. Treść oświadczenia A. D. (1), złożonego w akcie notarialnym, ustalone okoliczności, dotyczące własnych dochodów małżonków, a także sama okoliczność, że T. D. (1) przez szereg lat od daty rozwiązania małżeństwa przez rozwód nie zgłaszał jakichkolwiek pretensji do lokalu mieszkalnego we W., nakazuje uznać, że prawo to jako nabyte ze środków z majątku odrębnego weszło do majątku odrębnego A. D. (1) na zasadzie surogacji i w ten też sposób było traktowane przez oboje małżonków. Za takim wnioskiem przemawia i to, że T. D. (1), pomimo swej trudnej sytuacji bytowej nigdy od czasu rozvodu nie rościł sobie żadnych praw do lokalu położonego przy ul. (...) we W..

Ostatecznie zatem Sąd Rejonowy wniosek o podział majątku wspólnego i dział spadku oddalił wobec ustalenia braku przedmiotów objętych wspólnością tego majątku.

O kosztach postępowania orzeczono jak w pkt 2 sentencji na zasadzie art. 520 § 3 k.p.c. wobec sprzecznych interesów uczestników i oddalenia wniosku R. D., któremu oponowały pozostałe uczestniczki postępowania. Szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawiono referendarzowi sądowemu stosownie do art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Powyższe orzeczenie Sądu Rejonowego apelacją zaskarżył w całości wnioskodawca, podnosząc następujące zarzuty:

1. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 k.p.c. mające istotny wpływ na wynik postępowania, poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz dokonanie jego oceny w sposób dowolny, niezgodny z zasadami logiki doświadczenia życiowego wbrew surogacji rzeczy wynikającej z art.32 KRO /stan 1964-1988 rok/ mówiącego, że rzeczy nabyte przez jednego małżonka w trakcie wspólności ustawowej są dorobkiem małżonków, polegające na błędnym przyjęciu, iż:

- a) **mieszkanie położone we W. przy ul. (...) nie stanowiło majątku wspólnego A. i T. D. (2),**
- b) **nabycie mieszkania położonego we W. przy ul. (...) nastąpiło z majątku osobistego A. D. (1),**
- c) **pomiędzy małżonkami A. i T. D. (1) od około 1972 roku, nie istniały więzi gospodarcze,**

d) **T. D. (1) w latach 1980-1988 nie mógł finansować nabycie lokalu Kwaśna 3/5, gdyż w 1980 roku nabył zabudowanie do remontu w T. za 2 średnie płace /10 tysięcy zł/ czyli swą jednomiesięczną pensję,**

e) **H. D. trzykrotnie żonaty płacący zobowiązanie ze sprawy karnej i alimenty pomagał finansowo A. D. (1);**

2. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu dlaczego Sąd I Instancji odmówił wiarygodności:

a) **zaświadczeniu z Urzędu Miasta W.z dnia 21 października 1987 roku nr (...) (akta R III 2497/78 k. 5) świadczącym, że A. D. (1) w 1987 roku nie miała majątku na terenie miasta W.,**

b) **decyzji z dnia 20 czerwca 1978 roku nr (...) naliczającej nadmetraż lokalu wg średnich zarobków Rodziny (A. i T. D. (1)),**

c) **wyroкови z dnia 24 marca 1988 roku sygn. akt R III 2497/87 orzekającym rozwód bez orzekaniu o winie stron (k.7),**

d) **zeznaniom T. D. (1) z dnia 23 lutego 1988 roku, że nie zgadzał się na rozwód, później zgadzał się na rozwód z winy żony, oraz że wspólnie wnieśli o rozwód bez orzekania o winie stron,**

e) **decyzji Urzędu Rejonowego w K. z dnia 29 czerwca 1993 roku GG (...) przydzielającą na zasadach wspólności ustawowej A. i T. D. (1) działką siedliskową (k. 102, k.315);**

3. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 207 § 3 i 7 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nie dokonanie zwrotu pism procesowych pełnomocnika uczestniczek złożonych bez zobowiązania Sądu I instancji do złożenia dalszych pism procesowych;

4. nie uwzględnienie wniosków dowodowych nr 2, 3, 4 złożonych do protokołu oraz do akt sprawy, wskutek czego zostało naruszone jego konstytucyjne prawo do własności, dziedziczenia i obrony przed kłamliwymi bezdowodowymi zarzutami ze strony pozwanych wobec niego i T. D. (1)

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o **zmianę zaskarżonego postanowienia i uwzględnieniu wniosku, łącznie z wnioskiem z dnia 31 marca 2014 roku w całości, przyznając wnioskodawcy udziały po T. D. (1) w lokalu przy ul. (...) ze spłatą ratalną rozłożoną na 10 lat (120 m-cy) wobec pozostałych spadkobierców a także asądzenie od uczestniczek na rzecz wnioskodawcy zwrotu 3 000 zł za opłacone koszty biegłego sądowego oraz opłatę od wniosku zgodnie z żądaniem z dnia 31 marca 2014 roku.**

W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik uczestniczek postępowania I. D. i E. K. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

W piśmie zatytułowanym „uzupełnienie apelacji” wnioskodawca wniósł o zasądzenie w miejsce żądanej tytułem zwrotu kosztów postępowania kwoty 3 000,00 zł – kwoty 4 000,00 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne.

Za chybiony należało uznać podniesiony w apelacji zarzut błędnego ustalenia przez Sąd pierwszej instancji stanu faktycznego, czyli naruszenia dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. W myśl powołanego przepisu ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie

o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującego w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych

w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna

i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie

w treści rozpoznawanej apelacji zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Odnosząc się do kwestii szczegółowych przede wszystkim należy wskazać, że

w znacznej mierze zarzuty skarżącego dotyczyły poczynienia przez Sąd Rejonowy dowolnej oceny dowodów, która doprowadziła do błędnych w jego przekonaniu ustaleń, iż mieszkanie przy ul. (...) we W. nie stanowiło majątku wspólnego A. i T. D. (1), a zostało zakupione z majątku osobistego A. D. (1). Twierdzenia te nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie ocenę dokonaną przez Sąd Rejonowy, uznając, że zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwalał na przyjęcie, iż mieszkanie położone we W. przy ul. (...) zostało nabyte w roku 1982 przez A. D. (1) z majątku odrębnego, jaki zgromadziła przy pomocy darowizn od siostry z Niemiec, pomocy syna H. oraz ze środków spłaty uzyskanej za udział w nieruchomościach położonych w M. i T.. Wnioskodawcy nie udało się bowiem udowodnić, aby było inaczej i słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że lokal ten należało uznać za majątek odrębny A. D. (1). Ustalenia Sądu w tym zakresie są prawidłowe i znajdują potwierdzenie w całym materiale dowodowym i w sporządzonym na tą okoliczność akcie notarialnym z dnia 22 grudnia 1982 roku, zawierającym oświadczenie woli A. D. (1), którego to oświadczenia apelującemu nie udało się podważyć.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego w tym względzie Sąd prawidłowo oparł się na dowodzie z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy rozwodowej małżonków T. i A. D. (1). Z ich treści wynikało bowiem, że w okresie, w którym wpłacana była kwoty na mieszkanie, T. D. (1) nie prowadził już z żoną wspólnego gospodarstwa domowego, a co więcej, nie przekazywał na jej rzecz żadnych pieniędzy. Tym samym twierdzenia wnioskodawcy, iż ojciec przekazał

matce środki na wpłaconą kaucję za mieszkanie słusznie zostały uznane przez Sąd Rejonowy za niewiarygodne. Sąd ten bowiem na podstawie wspomnianych akt rozwodowych, a dokładniej na podstawie zeznań stron tegoż postępowania jednoznacznie ustalił, iż po roku 1972 nastąpił zanik jakichkolwiek więzi gospodarczych łączących małżonków D.. Na podstawie złożonych w tym postępowaniu zeznań A. D. (1) Sąd pierwszej instancji ustalił, że powodem rozkładu pożycia małżeńskiego było porzucenie wymienionej przez męża i brak jakiegokolwiek wsparcia finansowego ze strony męża po jego wyjeździe na wieś.

W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji słusznie, nie dał wiary zeznaniom R. D.. Zwłaszcza, iż Sąd ten dysponował pismem R. D. skierowanym do Sądu Rejonowego w Kępnie z dnia 8 grudnia 1997 roku, w którym apelujący podnosił bardzo ciężką sytuację materialną ojca trwającą już od 1980 roku. Słusznie przy tym dostrzegł Sąd Rejonowy, iż przedstawiona obecnie przez wnioskodawcę na potrzeby niniejszego postępowania bardzo dobra sytuacja życiowa T. D. (1) w latach 80., różni się diametralnie od tej opisaną kilkanaście lat wcześniej na potrzeby innej sprawy, co niewątpliwie nie mogło pozostać bez wpływu na ocenę twierdzeń wnioskodawcy.

W świetle powyższego zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c. nie mógł odnieść zamierzonego skutku.

Nietrafny jest także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie wymagane tym przepisem elementy, co pozwala na zrozumienie toku rozumowania Sądu Rejonowego, które doprowadziło do oddalenia wniosku. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd ten na k. 10-13 uzasadnienia wyraźnie wskazał dowody, na których się oparł i przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W treści uzasadnienia Sąd Rejonowy wielokrotnie powoływał się przy tym na dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej o sygn. akt III RC 2497/87, w tym wydany w tej sprawie wyrok, którego wiarygodność nie mogła podlegać ocenie przez Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie. Sąd ten poddał ocenie tylko i wyłącznie depozycje stron złożone w toku tamtego postępowania, w tym wbrew sugestiom skarżącego, nie kwestionował zeznań T. D. (1) czyniąc je przecież częścią ustaleń stanu faktycznego. Sąd ten tylko odmówił wiary twierdzeniom wnioskodawcy, który próbował z relacji ojca wyciągnąć odmienne wnioski od tych przyjętych w ustaleniach Sądu. Wreszcie nie sposób zgodzić się z apelującym, aby Sąd pierwszej instancji w treści uzasadnienia pominął fakt, iż 29 czerwca 1993 roku rodzicom wnioskodawcy przyznano nieodpłatnie działkę we wsi T. oznaczoną nr 72. Sąd ustaleń tych dokonał na podstawie przedstawionej przez zainteresowanych decyzji z dnia 29 czerwca 1993 roku, przy czym jednoznacznie wskazał, że prawdziwość złożonych w sprawie dokumentów nie kwestionował żaden z uczestników, a okoliczności w nich stwierdzone zasadniczo znajdowały potwierdzenie w wyjaśnieniach uczestników tego postępowania. Tym samym nie sposób uznać jak chce tego skarżący, że Sąd nie dokonał pełnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Chybiony był także zarzut naruszenia art. 207 § 3 i 7 k.p.c. poprzez niezwrócenie pisma przygotowawczego pełnomocnikowi uczestniczek postępowania. Już bowiem z treści samego zarzutu wynika, że Sąd Rejonowy nie skorzystał z uprawnienia przewidzianego w art. 207 § 3 k.p.c. i nie oznaczył porządku wnoszenia pism przygotowawczych, a tylko w takim przypadku możliwy byłby zwrot tego pisma w trybie art. 207 § 7 k.p.c. Wnioskodawca nie umotywował nadto, w czym przejawia się związek pomiędzy wskazanym uchybieniem a treścią wydanego wyroku.

Jeśli chodzi zaś o poddane kontroli w trybie art. 380 k.p.c. postanowienia o oddaleniu wniosków dowodowych wnioskodawcy, to jest ono prawidłowe w kontekście tego, iż przedmiotem dowodu w rozumieniu art. 227 k.p.c. nie jest w rozpoznawanej sprawie uzyskanie przez I. D. prawo do lokalu mieszkalnego. Natomiast dowód z oryginałów wnioskowanych dokumentów jest zbędny, gdyż fakty te zostały potwierdzone przez uczestniczki, a ponadto akty te stanowiły podstawę ujawnienia prawa własności w księdze wieczystej. Odmienna decyzja sądu miałaby wpływ na przedłużanie postępowania.

Z tych wszystkich względów Sąd oddalił apelację, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.. Zgodnie z treścią tego przepisu, w postępowaniu nieprocesowym zasadą jest ponoszenie przez każdego z uczestników kosztów postępowania związanych ze swym udziałem w sprawie. W niniejszej sprawie nie zachodzą wystarczające podstawy dla obciążenia wnioskodawcy kosztami zastępstwa prawnego uczestniczek. Brak podstaw, by odstępować od reguły przewidzianej w art. 520 § 1 k.p.c. – w sprawach działowych każdy z uczestników ma swój własny interes w dochodzeniu praw, niezależny od stanowiska i interesów pozostałych oraz od postulowanego sposobu podziału i składanych wniosków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., III CZ 47/10, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 roku, IV CZ 101/10 LEX nr 898272